

BUSEMARKE LANGDYSSSE

4791 Borre

1: Bussemarke-langdyssen ligger flot på marken med dens monumentale randsten. Her set fra nordvest.

2: Langdyssen ses let fra bivejen syd for anlægget.

3: Langdyssen ligger malerisk i marken. Her set fra nordvest.

4: De store randsten ved vest-enden set fra vest.

Administration

Ejerforhold	Privatejet
Oprettet	2011
Sidste rettelse	02-2021
Tilsyn og beskadigelser	Kulturarvsstyrelsen - KUAS
Pleje, skiltning og 100 m.-zone	Vordingborg Kommune
FREDNINGSNR.	4230-91
STEDNR.	050507-163

Find Fortidsmindet med GPS

GPS	Længdegrad 12.461559
Breddegrad 54.972577	
UTM-system	E 663.504 N 6.146.825

Beskrivelse

Busemarke / Nøddebjerggård langdysse

På marken lige vest for Nøddebjerggård ved Busemarke Mose ligger en seværdig langdysse med et åbent gravkammer smukt i landskabet. Den ca. 30 x 9 meter store langdysse ligger vestnordvest - østsydøst på marken og har indenfor randstenene en ganske velbevaret høj, som går til toppen af bærestenene i det nu åbne, smalle rektangulære kammer midt i højen, hvor der ses tre bæresten.

Bussemarke-langdyssen ligger flot på marken med dens monumentale randsten. Her set fra nordvest.

Dækstenen over kammeret mangler og er ligesom enkelte randsten langs højens sider fjernet og sikkert genbrugt. Dette var også tilfældet, da Nationalmuseet første gang beskrev dyssen i 1880. Der kendes derfor heller ikke til fund fra dyssen, eller andre oplysninger om hvornår graven blev åbnet og sikkert plyndret for dens indhold.

Langdyssen ses let fra bivejen syd for anlægget.

Det som gør Busemarke-dyssen speciel er de tre store nærmest bautastens- lignende randsten, som står ved langdyssens sydvest-ende samt den ene af formodentlig tre tilsvarende i modsatte ende. Disse sten giver langdyssen et monumentalt præg og har siden opførelsen for hen ved 5.400 år siden markeret anlægget tydeligt i landskabet (se også Rynkebjerg langdysse). Af de tre randsten i sydøst-enden ligger endnu en omvæltet og med en flad opadrendende side ved højens sydøst-hjørne og her på ses 63 cirkulære indhuggede skålgruber (se Sømarke-dyssen).

Langdyssen ligger malerisk i marken. Her set fra nordvest.

Det ca. 0,8 m. dybe gravkammer er af den tidlige smalle, rektangulære type som, i modsætning til de senere kollektive jættestuegrave, blev opført som gravsted for enkelte udvalgte personer fra Tragtbægerkulturens stamme- samfund. Gravkammeret ligger i højens længderetning og er åbent mod vest, hvor en fjerde bæresten enten er fjernet eller også var dette åbningen til selve gravkammeret i oldtiden.

De store randsten ved vest-enden set fra vest.

Området ved Busemarke Mose på Møn er rigt på oldtidsminder og fund.

Langdyssen set fra syd.

Langs vejen mod Ny Borre ved nabogården Bøgebjerggård kun 500 m. nordvest for langdyssen har der eksempelvis ligget en stor højgruppe med mere end 12 gravhøje. Når marken er nypløjet, ses flere af de nu sløjfede gravhøje tydeligt som udjævnede forhøjninger i marken og på morænebakkerne syd for langdyssen kaldet "Busemarke Sandlodder", har der også ligget flere gravhøje samt en tilsvarende langdysse.

Gravkammeret og højens østende set fra vest.

I stenalderen var Busemarke Mose en lavvandet vig fra havet, som stod næsten helt ind mellem langdyssen og ovenfor omtalte højgruppe, hvor Søndre Landevej passerer "Skaglevadsluse".

Det smalle gravkammer ligger helt ned i højen. Her set fra nordvest.

Gravkammeret set fra sydøst.

Den flade, nu væltede randsten med skåltegn ved østenden.

Der ses i al fald 27 skåltegn på stenens overside.

Omvæltet randsten med 63 opmalede skåltegn. Foto venligst udlånt af Prøhl / Milstreu.

Oprindeligt var der blot registreret 27 skåltegn i stenen. Foto venligst udlånt af Prøhl / Milstreu.

